

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

1. Obiekt

WODOCIĄGOWA WIEŻA CIŚNIEN - Kolejowa

2. Czas powstania

1902

3. Miejscowość

GŁUBCZYCE 48-100

4. Adres Stacja Kolejowa PKP Głubczyce

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo opolskie

gmina Głubczyce

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Leobschutz (do 1945 r.)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo opolskie

powiat Głubczyce

8. Właściciel i jego adres

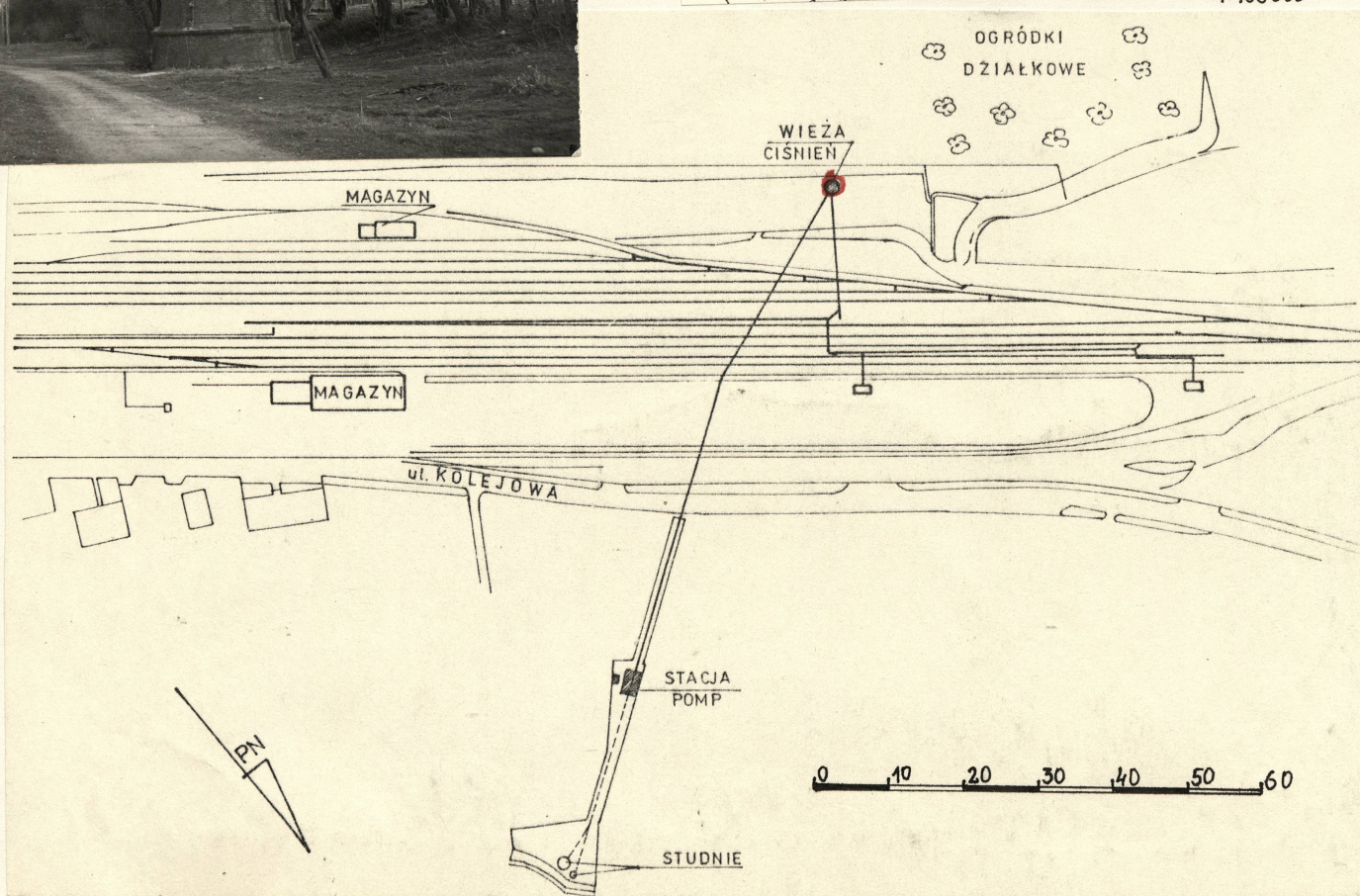
Oddział Budynków PKP
Opole, ul. Krakowska 48
peron 3

9. Użytkownik i jego adres

Stacja Kolejowa PKP Głubczyce
Lokomotywnia

10. Rejestr zabytków

Nr data

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Wieżę wodną usytuowano na terenie stacji kolejowej, w pobliżu lokomotywowni, w zabudowie luźnej. Elementy konstrukcyjne wieży to: ceglany trzon, stalowy zbiornik wody i betonowa osłona zbiornika przykryta dachem ze świetlikiem wentylacyjnym (głowica wieży).

Materiał: Wieżę posadowiono na pierścieniowej, betonowej ławie fundamentowej. Trzon z cegły pełnej, klinkierowej, na zaprawie cementowo-wapiennej, wewnątrz tynkowanej i bielonej, z zewnątrz spoinowanej. Zbiornik wody stalowy, nitowany, z dnem wklęsłym typu Intze. Ściana osłono-wa zbiornika (o grubości 6 cm) betonowa, zbrojona siatką Rabbita. Strop pod zbiornikiem odcinkowy, betonowy, oparty na belkach stalowych. Pomosty wokół zbiornika konstrukcji metalowej. Konstrukcja dachu mieszana. Szkielet konstrukcyjny wykonany z 24 schodzących się promieniście dwuteowników stalowych, okrawężonych od wewnątrz blachą stalową, wsparty na ścianie osłonowej zbiornika. Oparto na nim płytę żelbetonową dachu grubości 8 cm. Pośrodku dachu świetlik konstrukcji stalowej, obudowany taflami szkła zbrojonego. Pokrycie płyty dachowej - papa na lepiku. Okna trzonu metalowe, nieotwierane, szklone pojedynczo. Stolarka drzwiowa - drewniana, tradycyjna, klepkowa. Komunikacja wewnętrzna - drabiny stalowe (z poziomu przyziemia na strop i z poziomu stropu do poziomu korony zbiornika). Obróbki blacharskie z blachy stalowej ocynkowanej.

Plan: Trzon oparty na planie koła, w pionie - stożka ściętego. Część zbiornikowa - cylindryczna.

Bryła: Dwie kondygnacje (parter i część zbiornikowa). Podpiwniczenia brak. Dach w formie stożka ściętego o nachyleniu 30° zwieńczony świetlikiem/lunetą, okrągłym, przykrytym dachem stożkowym drewnianym (oświetlenie, wentylacja), z iglicą. Całkowita wysokość budowli 18,8 m.

Elewacje: Trzon - cegła nietynkowana, spoinowana, z odsadzką 15 cm na wysokości 60 cm, z wyprofilowanym gzymsem. Przejście trzonu w głowicę akcentowane pasami gzymśów ceglanych (arkadkowych). W trzonie symetrycznie rozmieszczone okna (4 w parterze oraz 4 okulusy na piętrze). W głowicy 8 mniejszych okienek, nad nimi 8 okulusów. Portal ceglany, wysunięty z bryły wieży.

Instalacje: Elektryczna (oświetlenie), odgromowa, wodna, kanalizacyjna.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Wodociągowa wieża ciśnieniowa zbudowana dla zaopatrzenia w wodę technologiczną stacji kolejowej, zwłaszcza lokomotywowni i parowozów (przez żurawie kranowe), na linii kolejowej Racławice-Baborów. Woda pobierana ze studni pompowana jest do zbiornika wieżowego a stąd rozprowadzana grawitacyjnie do lokalnej sieci wodociągowej. Wieży nadano formę "grzybka". Architekturą nawiązuje do tradycji średniowiecznego budownictwa obronnych wież zamkowych. Historyzm wyrażono tutaj językiem romanizmu. W neoromańskich, ciężkich formach utrzymano trzon wieży, dźwigający lekką, dynamiczną formę partii zbiornikowej. Mocny kontrast geometryczny, nowożytnej formy głowicy z tradycyjną, monumentalną formą podstawy stwarza wrażenie zaufania do techniki. Tak językiem architektury i sztuki podkreślono i wyeksponowano miejsce techniki w krajobrazie kulturowym.

1. Miejscowość
GŁUBCZYCE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
WODOCIĄGOWA WIEŻA CIŚNIENIA
Kolejowa

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
dokumentacja fotograficzna i rysunkowa /verte!/
1

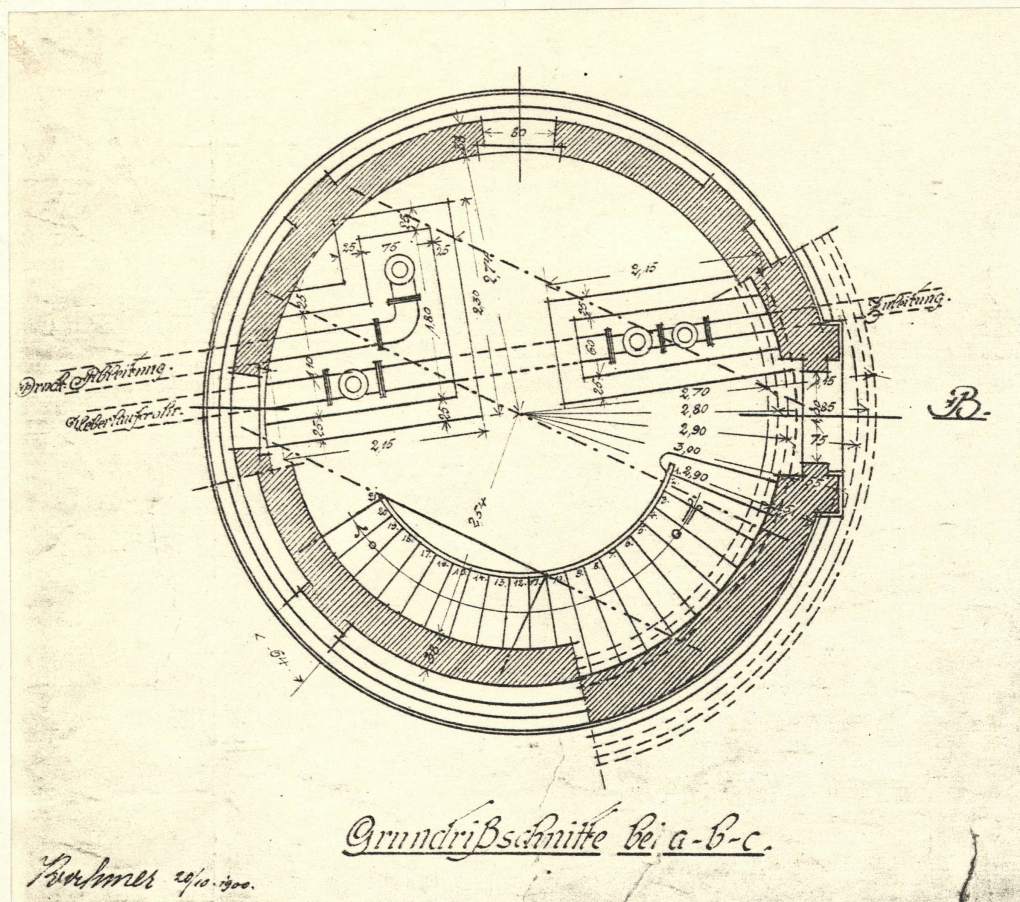
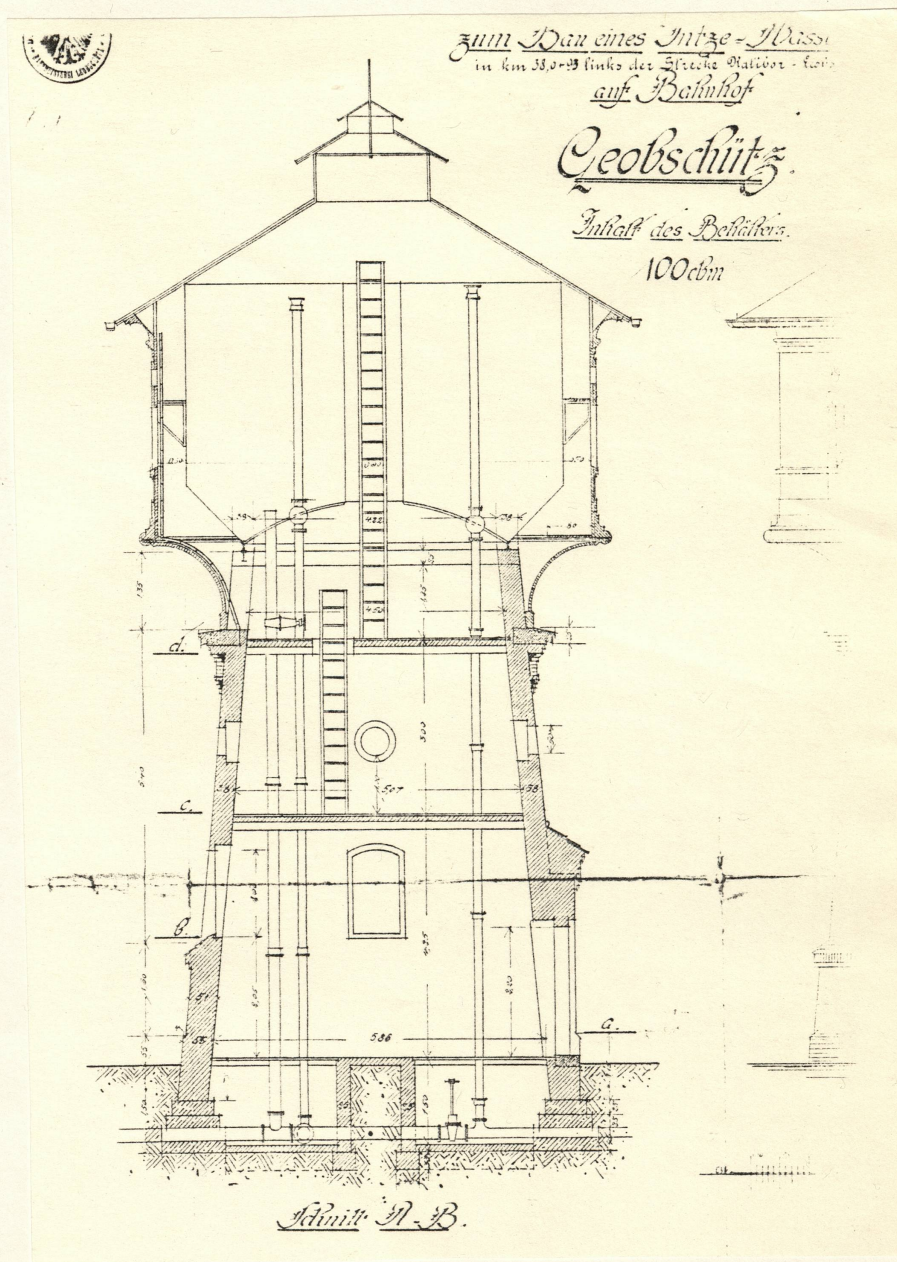

Foto: 1. Widok ogólny wieży
2. Trzon i portal

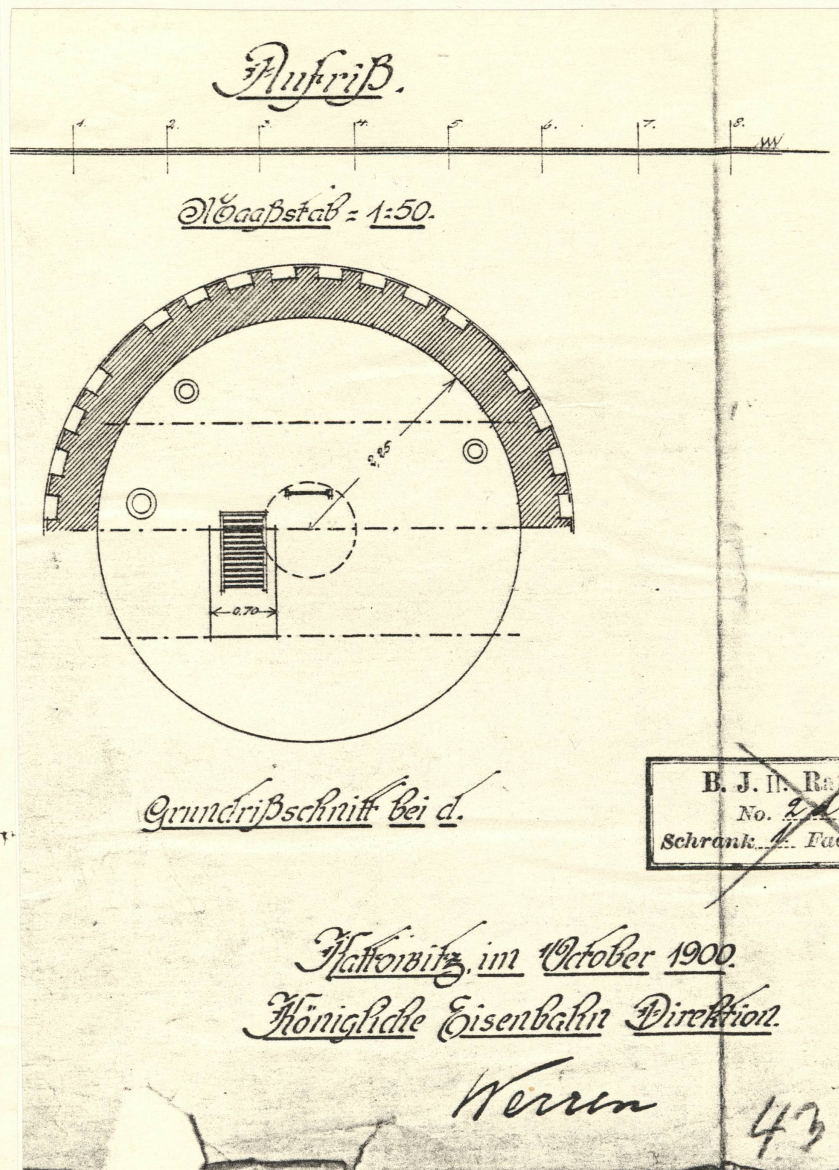
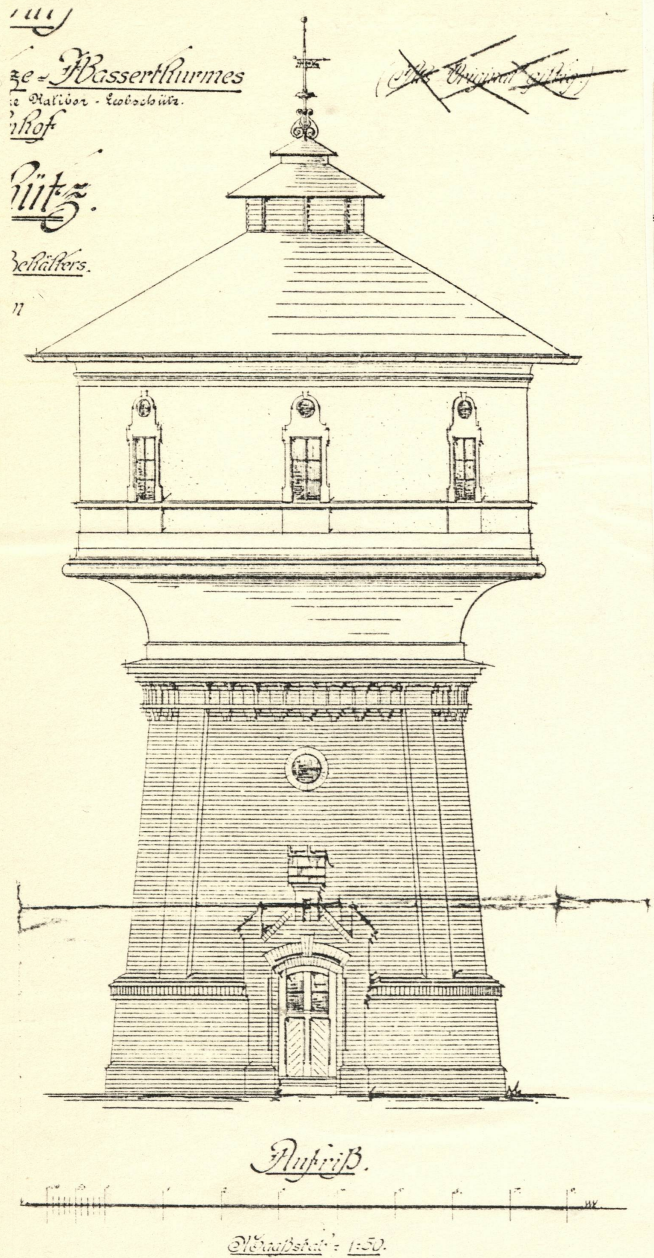
Wkładkę założył: dr. Stanisław Jamuszewski 12.04.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: archiwum BSIDZT S. Jamuszewski /także kalki rys./

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r

<p>14. Kubatura</p> <p>kubatura wieży ok. 500 m³ pojemność zbiornika 100 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>powierzchnia zabudowy 38,46 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kolejowa wieża wodna</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>nieczynna</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie. ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Wieża wyłączona z eksploatacji od 1989 r. Od lat 70-tych XX w. zaniechano prowadzenia prac remontowych i konserwacyjnych. Z początkiem wieku model i projekt tej wieży służył za standardowy wzorzec dla innych wież wodnych wznoszonych na stacjach kolejowych opolszczyzny, m.in. w Baborowie. Świadczy o tym dokumentacja projektowa tych wież, sporządzana na bazie rysunków wieży głubczyckiej. Z tego też względu wartości historyczno-techniczne i architektoniczne tej budowli zasługują na szczególną uwagę, zaś sama wieża - od lat pozabawiona programu utylitarne - ochrony prawnej.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>W partii trzonu budowla pozostaje w dobrym stanie. W partii głowicy i dachu widoczna jest korozja betonu. Niezbędny jest remont kapitalny głowicy oraz kompleksowa konserwacja elementów stalowych, m.in. metalowych okien, pomostów, etc. Budowla pozbawiona jest dzisiaj oszklenia i nie jest zabezpieczona przed penetracją z zewnątrz. Zlikwidowano drabiny prowadzące na górne kondygnacje, co nie przeszkadza jednak w docieraniu do nich dzieci, które wieżę traktują jako teren swych zabaw. Z uwagi na położenie - z dala od dworca, przy pgródkach działkowych i z uwagi na bezkolizyjny z programem użytkowym stacji kolejowej dojazd, możliwość wyłączenia z terenu kolejowego sporej nawet działki - obiekt ten znakomicie mógłby nadal służyć adaptowany np. do funkcji domu letniskowego czy pracowni hobbysty. Kolej - właściciel obiektu - winien podjąć szeroką akcję promocyjną na rzecz pozyskania nowego użytkownika wieży bądź nawet właściciela.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - obiekt prezentuje wartości historyczne i kwalifikuje się do ochrony prawnej (wpis do rejestru zabytków) - źródło informacji archeologii przemysłowej i element kształtujący krajobraz kulturowy</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić remont zabezpieczający budowlę - należy egzekwować prowadzenie bieżącej konserwacji, zwłaszcza dachu, elementów metalowych, oszklenia okien, odbudowy drzwi 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Z. Jaremkowski, Zb. Dębski, wieża ciśnień PKP w Głubczycach.
Projekt techniczny instalacji odgromowej i kosztorys wskaźnikowy i
nakładczy ślepy. Opole 1986, mnps., w: archiwum Działu Technicz-
nego Oddziału Budynków PKP w Opolu, Nr 48R

22. Biblioteka

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst..... dr Stanisław Januszewski 12.04.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki..... dr Stanisław Januszewski 12.04.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr..... dr Stanisław Januszewski 12.04.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów archiwum autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (dety, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki Nr 1 - dokumentacja fotograficzna i rysunkowa
 Nr 2 - dokumentacja rysunkowa